

Gerard Kramer

Welbehagen; een welbehagen hebben

WoordStudie

-

Het Griekse woord voor ‘een welbehagen hebben’ is *eudokeo*. De betekenis is zoiets als ‘genoegen, vreugde, welbehagen scheppen’ – in iets of iemand. Dit kan tevens betekenen: ‘beslissen ten gunste van’, vandaar ‘uitkiezen’, ‘selecteren’. Het gaat dus om een wilsuiting, geladen met een bepaalde emotie. Soms ligt de betekenis dicht bij ‘willen’, of ‘wensen’. Er kan ook een sociaal aspect meespelen, namelijk wanneer ook anderen erbij betrokken zijn; dan neigt de betekenis naar ‘overeenstemmen’, ‘berusten’.

‘Een welbehagen hebben’ in het Nieuwe Testament

De hierboven als laatste gegeven optie vinden we in de volgende zin: ‘Want Macedonië en Achaje *hebben goedgevonden* een zekere bijdrage te doen voor de armen onder de heiligen die in Jeruzalem zijn’ (Rom. 15:26; vgl. vs. 27). Een bijzonder voorbeeld van het welbehagen dat de Vader had in de Zoon, vinden we in de woorden: ‘Deze is Mijn geliefde Zoon, in Wie Ik *welbehagen heb gevonden*’ (Matt. 3:17; vgl. Marc. 1:11; Luc. 3:22), uitgesproken bij de doop van de Heer Jezus. Ook bij de verheerlijking op de berg sprak de Vader deze woorden (Matt. 17:5; 2 Petr. 1:17). Als de geliefde Zoon, de Uitverkorene, wordt de Heer Jezus in deze beide situaties aangesproken als het Voorwerp van het welbehagen van de Vader. Van alle woorden die het Griekse Nieuwe Testament gebruikt voor verkiezen, is dit

het woord waaruit de meeste emotie spreekt. Vergelijk ook de passage: 'Zie, Mijn Knecht die Ik heb verkoren, Mijn Geliefde in Wie Mijn ziel *welbehagen gevonden heeft*' (Matt. 12:18).

Helaas is het ook mogelijk dat God in mensen *geen welbehagen* heeft. Dan vervalt de hele notie van verkiezing, en is dit iets dat achteraf vastgesteld wordt en te wijten is aan het gedrag van deze mensen. Zo bijv. bij de uitspraak: 'Maar in de meesten van hen *had* God geen *welgevallen*' (1 Kor. 10:5), en: 'En als iemand zich onttrekt, *heeft* Mijn ziel in hem geen *behagen*' (Hebr. 10:38). Behalve in *iemand* kan God ook een (of juist géén) *welbehagen* hebben in *iets*, zoals in de volgende zin: 'in brandoffers en zondoffers *hebt* U geen *behagen gehad*' (Hebr. 10:6, vgl. vs. 8).

Prachtig zijn opmerkingen over wat God of de Vader juist heel graag wilde:

- 'Wees niet bang, kleine kudde, want *het is het welbehagen* van uw Vader (of: uw Vader *heeft er een welbehagen in gehad*) u het koninkrijk te geven' (Luc. 12:32);
- '(...) *heeft het* God *behaagd* door de dwaasheid van de prediking te behouden hen die geloven (1 Kor. 1:21);
- 'Maar toen het God (...) *behaagde* Zijn Zoon in mij te openbaren' (Gal. 1:15);
- 'Want *het behaagde* de hele Volheid in Hem te wonen en door Hem alle dingen tot Zichzelf te verzoenen' (Kol. 1:19).

Ook mensen kunnen ergens een *welbehagen* in hebben:

- '(wij) *willen* liever ons verblijf in het lichaam verlaten en bij de Heer inwonen' (2 Kor. 5:8); – 'Daarom *heb* ik *een welgevallen* in zwakheden' (2 Kor. 12:10);
- 'Zo *wilden* wij, in onze grote genegenheid voor u, u niet alleen graag het evangelie van God, naar ook onze eigen levens meedelen' (1 Tess. 2:8);
- 'Daarom, omdat wij het niet langer uithielden, *hebben* wij *goedgevonden* alleen in Athene achter te blijven' (1 Tess. 3:1);
- '(...) opdat allen geoordeeld worden die de waarheid niet hebben geloofd, maar *een welgevallen hebben gehad* in de ongerechtigheid' (2 Tess. 2:12).

'Welbehagen' in het Nieuwe Testament

Hiermee hangt samen het zelfstandig naamwoord 'welbehagen', Gr. *eudokia*. Ook dat woord vinden terug bij uitspraken van of over God of de Heer Jezus. Waar vonden Zij vreugde in? We vinden het in deze plaatsen:

- 'Ja Vader, want zo is het een *welbehagen* geweest voor U' (Matt. 11:26 = Luc. 10:21);
- 'Terwijl Hij ons tevoren door Jezus Christus tot [het] zoonschap voor Zichzelf bestemd heeft, naar het *welbehagen* van Zijn wil' (Ef. 1:5);
- 'Daar Hij ons de verborgenheid van Zijn wil bekend heeft gemaakt, naar Zijn *welbehagen*, dat Hij Zich had voorgenomen in Zichzelf aangaande de bedeling van de volheid der tijden' (Ef. 1:9);
- 'Want het is God die in u werkt, zowel het willen als het werken, om Zijn *welbehagen*' (Fil. 2:13).
- Zelfs in ons mensen had God welbehagen, zoals de engelen vaststelden: 'Heerlijkheid zij God in [de] hoogste [hemelen], en vrede op aarde in mensen van [Zijn] *welbehagen*' (Luc. 2:14).

Om het overzicht compleet te maken noem ik nog de resterende plaatsen:

- 'Broeders, de *wens* van mijn hart en mijn gebed tot God is, dat zij behouden worden' (Rom. 10:1);
- 'Wel prediken ook sommigen Christus uit afgunst en twist, maar sommigen ook met *goede bedoelingen*' (Fil. 1:15);
- 'Daarom bidden wij ook altijd voor u, dat onze God u de roeping waard acht en alle *welbehagen* van [Zijn] goedheid en [het] werk van [het] geloof in kracht vervult' (2 Tess. 1:11).

Oude Sporen 2018

